

Bijlage 3. Behandeling van de adviezen en opmerkingen bij het ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van het grafteken Moreau-Deneve in Vilvoorde

Provincie: Vlaams-Brabant

Gemeente: Vilvoorde, 3de afdeling, sectie E

Objectnummer: 4.01/23088/151.1

Dossiernummer: 4.001/23088/109.1

Omschrijving:

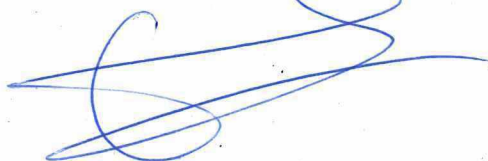
het grafteken Moreau-Deneve, Mechelsesteenweg zonder nummer

Mij bekend om gevoegd te worden bij het besluit van heden:

Brussel,

16 DEC. 2019

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

1. Adviezen en opmerkingen uitgebracht voorafgaand aan de voorlopige bescherming

1.1. Adviezen uitgebracht door de departementen en agentschappen van de beleidsdomeinen Omgeving, MOW en LV

1.1.1. Beleidsdomein Omgeving

Het advies werd gevraagd op 13 februari 2019.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.2. Beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken

Het advies werd gevraagd op 13 februari 2019.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.1.3. Beleidsdomein Landbouw en Visserij

Het advies werd gevraagd op 13 februari 2019.

Het departement noch de agentschappen brachten advies uit over de bescherming van het onroerend goed. In uitvoering van artikel 6.1.3 van het Onroerenderfgoeddecreet zijn de adviezen gunstig.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.2. Advies uitgebracht door de betrokken gemeente Vilvoorde

Het advies werd gevraagd op 13 februari 2019.

Het college van Burgemeester en Schepenen bracht op 11 maart 2019 een gunstig advies uit over deze bescherming. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Conclusie: het advies heeft geen invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.3. Advies uitgebracht door de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed (VCOE)

Het advies werd gevraagd op 13 februari 2019.

De VCOE bracht op 14 maart 2019 een voorwaardelijk gunstig advies uit over de bescherming van het onroerend goed. Het advies maakt integraal deel uit van het beschermingsdossier.

Behandeling van het advies:

1. De commissie merkt op dat de bescherming niet ondersteund wordt door een criterianota.

Antwoord: Bijlage 5.4. Onderzoeksverslag 'funerair erfgoed in de Vlaamse Rand' van het beschermingsdossier bevat reeds een ruime algemene context van de bescherming, het thema, de geografische afbakening, de maatschappelijke waarden van funerair erfgoed, de beschrijving van de erfgoedwaarden en de selectiecriteria. In een afzonderlijke criterianota zullen die identiek zijn. Hoofdstuk 2.1. 'Evaluatie van de erfgoedwaarden' van het inhoudelijk dossier bevat een toepassing van de waarden en selectiecriteria. De bescherming is bijgevolg voldoende geduid.

2. De commissie vraagt de diversiteit van de funeraire vormgeving uit het interbellum verder te duiden.

Antwoord: De funeraire gewoontes en vormgeving uit de 20ste eeuw worden in bijlage 5.4. 'Onderzoeksverslag funerair erfgoed in de Vlaamse Rand' van het beschermingsdossier geduid. Het hoofdstuk wordt verder aangevuld met een deel over het interbellum. Het interbellum wordt getypeerd door de opkomende standaardisering en democratisering van het grafteken. De graftekens Moreau-Deneve in Vilvoorde en Lasserre in Beersel vormen daar met hun unieke vormgeving een uitzondering op.

Het dossier poneert niet dat alle artistieke uitdrukkingsvormen van het interbellum in de Vlaamse Rand of Vlaanderen gevat werden. De twee geselecteerde items zijn de meest opvallende en uitzonderlijke interbellum graftekens uit de Vlaamse Rand.

3. De commissie vraagt in hoeverre de contextwaarde werd onderzocht. Zij is van mening dat de bescherming dient gekaderd in de volledige bescherming van de begraafplaats.

Antwoord: De ruimere context werd tijdens het onderzoek van het thema eveneens onderzocht. De begraafplaats van Vilvoorde (Mechelsesteenweg) werd geevalueerd tijdens het terreinbezoek op 14 februari 2018.

De ensemblewaarde van de begraafplaats van Vilvoorde werd positief geevalueerd zoals ook in bijlage 5.4. 'Onderzoeksverslag 'Funerair erfgoed in de Vlaamse Rand', hoofdstuk 4.2. 'Ensembles van graftekens' staat vermeld. In hoofdstuk 4.6. 'Beschermingsvoorstel' staat vermeld dat er voorrang wordt gegeven aan de individueel te beschermen graftekens. Een ruimere bescherming van de begraafplaats zal andere erfgoedwaarden en beheersdoelstellingen bevatten die eerder de nadruk leggen op de ensemblewerking van de aanleg, de beplanting, de graftekens, het materiaalgebruik, enzovoort.

4. De commissie vraagt het criterium 'zeldzaamheid' verder te duiden.

Er bestaat geen gebiedsdekkende inventaris van alle door Antoon Van Parys gerealiseerde funeraire objecten. Er is geen bedrijfsarchief van Anton Van Parys bewaard gebleven. De bekende publicaties staan opgesomd in de bibliografie. Het kerngebied van het funerair werk van Van Parys is Deinze waar hij ook woonde. Daarbuiten zijn er funeraire realisaties bekend in Lokeren, Asse (calvarie) en Vilvoorde. De aanwezigheid van een kwalitatief driedimensionaal grafteken van zijn hand in Vilvoorde is bijgevolg wel degelijk zeldzaam in de Vlaamse Rand.

5. De beheersdoelstellingen bieden weinig houvast wat betreft het verdere gebruik en onderhoud van het grafteken met opschriften en beeldhouwwerk.

Antwoord: De beheersdoelstellingen zijn even eenvoudig als duidelijk: behoud van het grafteken met al zijn erfgoedelementen en erfgoedkenmerken. Nieuwe bijzettingen zijn mogelijk voor zover er plaats in het graf is. De te behouden erfgoedkenmerken en erfgoedelementen zijn in het ministerieel besluit duidelijk beschreven (artikel 2).

6. De commissie vraagt om artikel 5 van het ministerieel besluit aan te vullen met een artikel over het plaatsen van nutsleidingen.

Antwoord: De verwijzing naar de ondergrondse nutsleidingen wordt toegevoegd.

7. De commissie vraagt om de documentatie aan te vullen met referentiewerken van Antoon van Parys.

Antwoord: Bijlage 5.3. Documentatie werd toegevoegd.

Conclusie: het advies heeft invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

Het inhoudelijk dossier werd als volgt aangevuld:

Bijlage 5.3. 'Documentatie' met referentiewerken van Antoon Van Parys werd toegevoegd.

Bijlage 5.4. 'Onderzoeksverslag', hoofdstuk 5 werd verder aangevuld met een deel over de vormgeving van graftekens tijdens het interbellum.

Het ministerieel besluit werd als volgt aangepast:

5° het uitvoeren van de volgende omgevingswerken:

- a) het plaatsen of wijzigen van bovengrondse nutsvoorzieningen en leidingen;

werd gewijzigd in

5° het uitvoeren van de volgende omgevingswerken:

- a) het plaatsen of wijzigen van bovengrondse en ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingen;

1.4. Opmerkingen van de zakelijkrechthouder

De opmerkingen werden gevraagd op 13 februari 2019.

De zakelijkrechthouder gaf geen opmerkingen over deze bescherming.

Conclusie: Er zijn geen opmerkingen die invloed hebben op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit.

1.5. Conclusie voorafgaand aan de voorlopige bescherming

De uitgebrachte adviezen hebben invloed op het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit. Het inhoudelijk dossier en het ministerieel besluit werden aangepast zoals beschreven onder punt 1.3 'conclusie'.